

**Hacettepe Üniversitesi  
Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi  
Enstitüsü**

Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi

**Dergi Yazışma Adresi**

Hacettepe Üniversitesi  
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü  
Beytepe- ANKARA 06532  
Tel : 0 (312) **297 68 70**  
Faks : 0 (312) **299 20 76**  
E- Mail: [www.ait.hacettepe.edu.tr](http://www.ait.hacettepe.edu.tr)

**Baskı**

Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri Basımevi'nde tasarımı yapılarak basılmıştır.

Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü'nce  
yılıda iki kez yayınlanan hakemli bir dergidir.

Dergiye gönderilen yazı ve fotoğraflar iade edilmez.  
Bu dergide yayınlanan yazılardaki fikirler yazarlara aittir.

# Hacettepe Üniversitesi

## Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü

Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi  
Yıl : 1 Sayı : 2 Güz 2005

---

Sahibi Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü adına  
**Prof.Dr. Mustafa YILMAZ**

---

Editör **Yard. Doç.Dr. Yonca ANZERLİOĞLU**  
**Dr. Yasemin DOĞANER**

Yayın Kurulu **Prof. Dr. Mustafa YILMAZ (Başkan)**  
**Doç.Dr. Fatma ACUN**  
**Doç. Dr. Adnan SOFUOĞLU**  
**Doç. Dr. Adil DAĞISTAN**  
**Yard. Doç. Dr. Yonca ANZERLİOĞLU**  
**Yard.Doç. Dr. Ayten SEZER**  
**Dr. Yasemin DOĞANER**  
**Dr. Derviş KILINÇKAYA**

Yayına Hazırlayan **Dr. Yasemin DOĞANER**

Hakem Kurulu **Prof. Dr. Dursun Ali AKBULUT**  
Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Samsun.

**Prof. Dr. S. Esin DAYI**  
Atatürk Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü, Erzurum.

**Prof. Dr. İhsan GÜNEŞ**  
Anadolu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Eskişehir.

**Prof. Dr. Nuri KÖSTÜKLÜ**  
Selçuk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Konya.

**Prof. Dr. Hikmet ÖZDEMİR**  
Türk Tarih Kurumu, Ankara.

**Prof. Dr. Mehmet ŞAHİNGÖZ**  
Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Ankara.

**Prof. Dr. Mustafa YILMAZ**  
Hacettepe Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü, Ankara.

**Doç. Dr. Oğuz AYTEPE**  
Ankara Üniversitesi, Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü, Ankara.

**Doç.Dr. Gökhan ÇETİNSAYA**  
İstanbul Teknik Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, İstanbul.

**Doç. Dr. Gümeç KARAMUK**  
Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Ankara.

**Doç. Dr. Yusuf SARINAY**  
Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Ankara.

**Doç. Dr. Mehmet SEYİTDANLIOĞLU**

Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Ankara.

**Doç. Dr. Adnan SOFUOĞLU**

Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara.

**Doç. Dr. Mustafa TÜRKEŞ**

Orta Doğu Teknik Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Ankara.

**Doç.Dr. Behçet YEŞİLBURSA**

Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, Bolu.

**Bu Sayının Hakem Kurulu**

**Prof. Dr. Mustafa YILMAZ**

Hacettepe Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara.

**Prof. Dr. Yavuz ERCAN**

Ankara Üniversitesi, Türk İnkılap Tarih Enstitüsü, Ankara.

**Prof. Dr. Temuçin Faik ERTAN**

Ankara Üniversitesi, Türk İnkılap Tarih Enstitüsü, Ankara.

**Prof. Dr. Onur Bilge KULA**

Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Ankara.

**Prof. Dr. Mehmet ŞAHİNGÖZ**

Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Ankara.

**Prof. Dr. Mehmet TOKAT**

Hacettepe Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Ankara.

**Doç.Dr. Fatma ACUN**

Hacettepe Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara.

**Doç.Dr. Gökhan ÇETİNSAYA**

İstanbul Teknik Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, İstanbul.

**Doç. Dr. Yusuf SARINAY**

Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Ankara.

**Doç. Dr. Mehmet SEYİTDANLIOĞLU**

Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Ankara.

**Doç. Dr. Adnan SOFUOĞLU**

Hacettepe Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara.

**Doç.Dr. Selma YEL**

Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler Ana Bilim Dalı, Ankara.

**Yard. Doç.Dr. Ayten SEZER**

Hacettepe Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara.

**Yard.Doç.Dr. Mehmet Serhat YILMAZ**

Gazi Üniversitesi, Kastamonu Eğitim Fakültesi, Kastamonu.

**Dr. Sadık ERDAŞ**

Hacettepe Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara.

**Dr. Saime Selenga GÖKGÖZ**

Hacettepe Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara.

**Dr. M. Derviş KILINÇKAYA**

Hacettepe Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara.

**Dr. Oktay ÖZEL**

Bilkent Üniversitesi, İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Ankara.

**Oğuz HAMŞİOĞLU**

Milli Savunma Bakanlığı, Savunma Sanayi Müsteşarlığı, Ankara.

# İçindekiler

<b>Osmanlı Çevreselleşme Süreci İçinde Güllük Limanı</b> .....	1
Nuri ADIYEKE	
<b>Osmanlı Devleti'nde Hıristiyan ve Musevi Unsurlar Arası İlişkiler</b> .....	13
Halil ŞİMŞEK	
<b>İstiklâl Harbinden Günümüze Türk Savunma Sanayiinin Gelişimi</b> .....	35
Hülya TOKER	
<b>Gerekçeleri ve Sonuçlarıyla Milli Mücadele Döneminde</b> .....	55
<b>Çıkarılan Af Yasaları</b>	
Cahide SINMAZ SÖNMEZ	
<b>Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemlerinde Bulgaristan'dan</b> .....	73
<b>Denizli'ye Yapılan Göçler</b>	
Ercan HAYTOĞLU	
<b>Türkiye'deki Şapka ve Kıyafet İnkılabının Mısır Kamuoyunda</b> .....	91
<b>Yansımaları (1925–1932)</b>	
Mehmet Serhat YILMAZ	
<b>Dünyanın Gözünde Atatürk</b> .....	105
Mustafa YILMAZ	
<b>Atatürk'ün Dış Politikasında "Yurtta Sulh Cihanda Sulh" İlkesi</b> .....	119
Adil DAĞISTAN	
<b>Atatürk'ün Nutuk'unun İçerik Analizi</b> .....	125
Hakan UZUN	
<b>Falih Rıfık Atay'ın Düşünce İkliminde Kemalizm</b> .....	145
Alper BAKACAK	

**Hümanizm, Demokrasi, Tercüme Faaliyeti ve Ders Kitapları ..... 157**

**(1940–1960)**

Celal METİN

**Atatürk'ün İktisadi Gelişme Konusundaki Görüşleri ve ..... 171**

**Türkiye Cumhuriyetinin İlk Yıllarında Uygulanan İktisat Politikası**

Dilek YÜKSEL

**İkinci Dünya Savaşı Sürecinde Türkiye'de Basın-İktidar İlişkileri..... 187**

Necati AKSANYAR, Murat BIÇER

**Türkiye'nin İkinci Dünya Savaşı'nda Balkan Politikası ..... 201**

Nevzat GÜNDAĞ